

III – PHƯƠNG PHÁP VÀ HÌNH THỨC DẠY HỌC CHỦ YẾU

1. Đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức dạy học ở tiểu học được thể hiện ở chỗ :

- Tập trung vào dạy cách học, đặc biệt là giúp HS có nhu cầu và biết cách tự học.
- Coi trọng và khuyến khích dạy học trên cơ sở hoạt động học tập tích cực, chủ động sáng tạo của HS.
- Khuyến khích GV sử dụng đúng mức, đúng chỗ, đúng lúc các phương pháp và hình thức tổ chức dạy học truyền thống cũng như hiện đại để phát huy tối đa các mặt mạnh của từng phương pháp và của sự phối hợp giữa các phương pháp.

2. Thực hiện yêu cầu trên trong một bài, GV có thể dạy học theo quy trình sau :

– GV hoặc HS đặt ra vấn đề cần phải giải quyết trong bài thông qua các tình huống có vấn đề hoặc tìm hiểu kinh nghiệm của HS có liên quan tới nội dung của bài.

– Tổ chức cho HS khai thác các kiến thức trong SGK, tranh ảnh, bản đồ, sơ đồ,... Qua đó, các em được biết sự kiện, hiện tượng,... lịch sử, địa lí diễn ra như thế nào.

– Trên cơ sở các hình ảnh về lịch sử, địa lí đã được hình thành, GV đặt ra các câu hỏi, đưa ra các bài tập,... và vận dụng các hình thức tổ chức dạy học (cá nhân, nhóm, cả lớp) giúp HS bước đầu biết so sánh các điểm giống và khác nhau, phân tích các đặc điểm, tổng hợp những nét chung của các sự kiện, hiện tượng lịch sử và địa lí.

– Từ những hiểu biết trên, GV tổ chức cho HS trình bày dưới các hình thức khác nhau (nói, viết, vẽ,...) về một sự kiện, hiện tượng lịch sử, địa lí sinh động và chính xác ; đồng thời các em cũng biết vận dụng các kiến thức đã học vào cuộc sống trong việc bảo vệ thiên nhiên, môi trường và di sản văn hoá.

GV cần vận dụng tối đa những điều kiện cụ thể ở địa phương để tổ chức các giờ học ngoài lớp, cho HS đi tham quan các cảnh đẹp, các di tích lịch sử – văn hoá, gặp gỡ các cá nhân và tập thể đã trực tiếp tham gia vào các sự kiện lịch sử, các hoạt động xã hội.

Phần “Gợi ý dạy học các bài trong SGK Lịch sử và Địa lí 4” của cuốn sách này sẽ gợi ý cho GV phương pháp và hình thức dạy từng bài. Khi soạn bài, GV cần bám sát mục tiêu của bài học, còn cách tiến hành từng hoạt động thì có thể thay đổi tùy theo điều kiện của địa phương và trình độ của HS, miễn là HS đạt được mục tiêu của bài học.